

MULTITALENT FEMKE WOLTHUIS

‘Ik ben altijd en route’

‘Soms denk ik: wat moet ik in dat platte Nederland? In Frankrijk is het leven idyllisch, alles even romantisch en ga ik liever naar een épicerie dan naar de supermarché. Maar na vijf weken gaat het kriebelen en denk ik: nou wil ik weer een keer afgesnauwd worden in een winkel of vechten voor een plaatsje in een café.’





BAR DU VERDON IN COMPS-SUR-ARTUBY



BUITEN SCHILDEREN



PROVENCE



VAN GOGH-HOEDJE

Zou er ook niet kunnen werken, want alles wat ze doet is gekoppeld aan de Nederlandse taal: presenteren, cabaretteksten schrijven, theater maken. 'Dat kan ik niet in een andere taal. Dat moet je in de taal doen waarin je droomt.' Toch blijft Frankrijk haar land. De actrice, jarenlang het gezicht van het RTL Ontbijtnieuws, kan er gepassioneerd over vertellen. Vooral wanneer het de muziek betreft. Want voor wie het nog niet weet, Femke Wolthuis is ook nog eens een begenadigd zangeres.

'Een paar jaar geleden bezochten we een camping in Souillac en kochten we kaartjes voor een concert in de buurt. Daar zat echt iedereen: de slager, de bakker, alle lagen van de bevolking. Vervolgens trad daar Mina Agossi op met een gezelschap dat ongelofelijk moeilijke jazzmuziek speelde. Iedereen vond het fantastisch. Concertbezoek is in Frankrijk veel meer een sociaal gebeuren dan bij ons.'

Waarom merk je dat?

'Ik heb het zelf meegemaakt in Octon, in de Languedoc. Ook daar stond een optreden aangegeven: Musique Latin. Dat bleek uiteindelijk een gitarist met een klarinet-tiste te zijn. Heel subtiel. Toen het klaar was wilde iedereen een encore, dus haalde mijn man Eric zijn melodion uit de auto en zijn we met die twee gaan jammen. Niemand wist wat ze konden verwachten en niemand voelde zich na afloop bekocht. Dat is een groot verschil met Nederland. Hier hebben we een hokjescultuur. In Frankrijk is men daar veel vrijer in. Met ons ensemble Romanesca spelen we bijvoorbeeld een mix van jazz, Franse chansons en zigeunermuziek die in Nederland nauwelijks wordt begrepen maar die in Frankrijk juist heel populair is.'

Achter iedere heuvel een ander landschap

Wanneer Femke en Eric door Frankrijk trekken, kiezen ze voor eenvoud. 'We zijn eigenlijk altijd en route. We hebben een tentje achter in de auto, rijden rond en laten ons leiden door de kruisingen. Dan zeggen we tegen elkaar: "Welke kant lijkt ons leuk?" Zo komen we op onverwachte plaatsen, want achter iedere heuvel zie je weer een ander landschap en ieder departement heeft zijn eigen karakter.'

'We hebben een tentje achter in de auto, rijden rond en laten ons leiden door de kruisingen'

Kamperen in een tentje betekent wel dat je je blootstelt aan allerlei barre weersomstandigheden.

'O, jazeker. Ik weet nog dat we in 2010 op de avond van het WK vertrokken. We hebben altijd één regel: de vakantie begint pas over de grens met Frankrijk. Daarom rijden we ook niet via de stad Luxemburg, maar nemen we een afslag eerder, zodat we een uur vroeger in Frankrijk zijn.

Maar nou begint het: we stonden ergens op zo'n ferme. Alles oké, zou je zeggen, maar toen ik de volgende ochtend wakker werd, zag ik me daar toch een schip met zure appels aankomen dat ik dacht: dit gaat niet goed! Het was echt kolkend wat er op ons afkwam. We hebben meteen de tent platgegooid en zijn erop gaan liggen om te voorkomen dat alles weg zou waaien. Uiteindelijk moesten we alsnog van alles uit bosjes en struiken halen, maar we konden tenminste verder.'

Het was voor Femke en Eric niet de eerste keer dat het noodweer toesloeg. 'We zijn al eens eerder aan de dans ontsnapt. We stonden vlak bij Naussannes, in de Périgord, op een eilandje bij een beek. Eerst was er een mini-orkaan. Boven op het plateau waaiden alle voortenten van caravans weg en daarna kwam er een enorme stortbui. Toen de schade was opgenomen, bleek dat een boer ergens een schuif had opengezet om het overtollige water weg te laten lopen. Het beekje werd hoger en hoger en ontwikkelde zich tot een kolkende rivier. Enfin, toen hebben wij alles op een tafel gezet en zijn er bovenop gaan zitten. Gelukkig stonden we een paar centimeter hoger dan de rest, waardoor we net niet zijn ondergelopen. Maar inderdaad, dat soort toestanden maak je mee.'

Geïnspireerd door het impressionisme

Reizen door Frankrijk geeft Femke enorm veel inspiratie. Niet alleen als muzikante en toneelschrijfster, maar vooral ook als schilderes. Zelf zegt ze: 'Ik schilder modern-impressionistisch met een kleurrijke, losse toets.'

In hoeverre hebben kunstenaars als Monet en Renoir je beïnvloed?

'Ik ben niet geïnspireerd door één bepaalde kunstenaar, maar door incidentele schilderijen. Die overvloedige tuin van Berthe Morisot, bijvoorbeeld. Die vind ik prachtig. Monet vind ik wel mooi, maar soms wat te vegerig. Ik hou van een duidelijke toets. Dat is een proces waar je in groeit. Ik ben lang zoekende geweest en heb heel lang niet geweten wat ik met m'n talent moest doen. Toen kwam ik Herman Tjepkema tegen die zelf bezig was met het impressionisme. Hij zei: "Impressionisme bestaat uit kleur-



ETABLISSEMENT VAN 'MADAME'



'MADAME' MET DOCHTER

contrast, tonwaarde en vooral niet precies doen wat je ziet. Het gaat er niet om wát je schildert, maar hóe je schildert.' Daar ben ik toen mee aan de slag gegaan en dat was voor mij echt een openbaring. Dat weergeven van de sfeer van het moment vind ik heel spannend.'

We willen graag een van je werken afbeelden. Welke kies je?

'Een van mijn lievelingsschilderijen is het huis van 'Madame' in Comps-sur-Artuby, een dorpje in de Var, even boven Draguignan. Een bijzonder hartelijke vrouw bij wie we 's ochtends altijd koffie dronken als we daar waren. Het doek is ook niet te koop. Ik heb het vier jaar geleden gemaakt en iedere zomer gaat het weer mee in de auto voor het geval dat we daar weer langskomen. Dan wil ik het aan haar geven.'

Ondanks haar fascinatie voor kunst bezoekt ze in Frankrijk zelden een museum. 'Buiten Parijs en aan de Côte d'Azur heb je niet zoveel bijzondere musea. En wat je en route aan beeldende kunst tegenkomt, vind ik dikwijls bedroevend slecht. Als je bedenkt dat er in Frankrijk ooit zo'n bloeiende schildercultuur heerste en dan ziet wat er nu gemaakt wordt ... dat is onvoorstelbaar. Het is smakeloos, een gebrek aan originaliteit.'

Kan dat dan nog, écht oorspronkelijk zijn?

'Natuurlijk is in de afgelopen eeuwen alles al gedaan. Waar het om gaat is dat je nieuwe verbanden legt. Dat is trouwens ook de definitie van genialiteit: het talent om bestaande vormen of ideeën met elkaar te verbinden, op een manier waar nog nooit iemand aan heeft gedacht.'

Dan, luchtig: 'Weet je, toevallig heeft een vriendin een heel aparte foto van mij genomen in het Musée d'Orsay, bij het

ZES FRANKRIJKTIPS VAN FEMKE WOLTHUIS

- 1 Beaumont-du-Périgord** – een vestigstadje in het hart van de Dordogne. Zeker even koffie/wijn/lunch doen bij Chez Cathy op het marktplein.
- 2 Jazzfestival van Souillac** – van 17 t/m 22 juli 2012 genieten van mooie muziek met de kerk op de achtergrond. Dat kan op heel veel plaatsen.
- 3 Partout** – om 12.00 uur de auto aan de kant en lunchen in de berm.
- 4 Mouleydier** – Château les Merles. Voor als je even luxe wilt. Vergeet niet de bijbehorende galerie te bezoeken.
- 5 Camping Crotenots**, op de grens van de Bourgogne en de Jura. Een heel kleine camping met een prachtige vuurplaats.
- 6 Comps-sur-Artuby**: koffie of een wijntje drinken bij bar du Verdon. Verder is er niks te doen en dat is nou juist zo heerlijk.

kerk van Van Gogh. Ik droeg een hoedje met een beetje rare vorm en die combinatie van dat hoedje met dat schilderij is een impressionistische foto geworden. Zowel de kleur als de vorm komt niet in het werk terug en tóch hebben dat hoedje en dat schilderij iets met elkaar te maken. Heel grappig, dus plaats die foto er ook maar bij!'

Theater

Per 1 oktober 2011 stopte Femke als nieuwslezeres van het RTL Ontbijtnieuws om terug te keren naar haar grote liefde: het theater. In dezelfde maand ging de familie-musical De bende van De Korenwolf in première. Daarin speelt ze de rol van Oma Maassen en nam ze zowel het scenario als de liedteksten voor haar rekening. Daarnaast vormt ze met partner Eric Bergsma het cabaretduo Typisch!

'Monet vind ik wel mooi, maar soms wat te vegerig'

Hoe kijk je als vakvrouw aan tegen theaters als de Moulin Rouge en het Lido?

'Op de toneelschool had ik nog het verheven ideaal dat een stuk ergens over moest gaan, dat er een ziel in moest zitten. Toen ben ik een keer naar de Moulin Rouge gegaan en daar is het uitsluitend 'tonen wat je kunt'. Ik werd daar toen zelfs boos van. Ik dacht: als je dan iets toont, dóe er dan ook iets mee. Maar inmiddels zie ik in dat je mensen ook gewoon een mooie ervaring kunt geven. Live iets meemaken, waarbij mensen zich letterlijk voor jou in het zweet werken, is zoveel spannender dan een voorstelling op televisie. Vooral omdat in het theater ook dingen mis kunnen gaan, of dat een grap verkeerd valt en dat je moet gaan improviseren.'

Binnenkort treedt ze weer op met Romanesca, het ensemble waar naast Eric ook haar vader, violist Willem Wolthuis, deel van uitmaakt. Op hun repertoire staan ook twee Franstalige nummers. 'Ik hou ontzettend van het Franse chanson. We spelen onder andere 'Mon Amant de Saint Jean'. Het leuke daaraan is dat het in Frankrijk een heel bekend lied is. Daar zingt iedereen het mee, terwijl in Nederland helemaal niemand het kent.'

Zou je niet een keer Édith Piaf willen spelen?

'Ja, heel graag zelfs. Ik ben net als zij klein van stuk en ik heb ook wel die klank in mijn stem. En wat Piaf zo kenmerkte, was dat er zo onverwacht veel geluid uitkwam. Zo'n klein vrouwtje en dan toch zo'n power. Dat lukt mij ook af en toe.'

Brede lach.

Een reële ambitie dus?

'Het zou kunnen. We maken voortdurend nieuwe plannen. Dus ja, wie weet komt het er ooit nog eens van.' EN ROUTE



CD VAN ROMANESCA